

Amazonewerkgroep Heerlen
t.a.v. de heer R. Trimp
parochiesintandreas@home.nl

Postbus 20061
2500 EB Den Haag
Nederland
<http://www.government.nl>

T
F

Onze referentie

Min-BuZa.2020.5079-55

Datum 8 juni 2020

Betreft Uw brief van 23 maart jl. over de noodzaak wetgeving met betrekking tot mensenrechtenschendingen door Nederlandse bedrijven in het buitenland

Geachte heer Trimp,

Hartelijk dank voor uw brief van 23 maart jl. aan Minister Kaag, waarin u namens de Amazonewerkgroep Heerlen een oproep doet om met wetgeving te komen die het Nederlandse bedrijfsleven dwingt mensenrechten en milieu te respecteren in het buitenland. Het doet mij deugd te lezen dat de Amazonewerkgroep Heerlen zich inzet voor mens en milieu over de grenzen. Het ministerie van Buitenlandse Zaken hecht waarde aan de inbreng van maatschappelijk organisaties en verwelkomt daarom uw brief.

Zoals bekend, wordt in 2020 gekeken of en hoe het Nederlandse beleid op het gebied van Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (IMVO) moet worden herzien. Minister Kaag heeft daartoe het project 'IMVO-maatregelen in perspectief' gestart. In het project wordt door middel van onderzoeken en consultaties met alle stakeholders toegewerkt naar een palet aan beleidsmaatregelen waaruit een doordachte mix kan worden samengesteld. Uw oproep tot wetgeving is door het ministerie gehoord en wordt meegenomen in de overwegingen, evenals de inbreng van alle andere belanghebbenden.

In uw brief stipt u een drietal zaken aan waarin mensenrechtenschendingen zouden hebben plaatsgevonden. Per zaak geef ik kort aan hoe het ministerie van Buitenlandse Zaken hiermee is omgegaan.

Misstanden in het Amazonegebied waar Nederlandse banken en pensioenfondsen bij betrokken zouden zijn.

Het kabinet betreurt misstanden in het Amazonegebied. Het kabinet verwacht van Nederlandse bedrijven dat zij maatschappelijk verantwoord ondernemen volgens de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen, zo ook van banken en pensioenfondsen die opereren in het Amazonegebied. De pensioensector heeft in een IMVO-convenant doelstellingen vastgelegd voor IMVO¹. Het IMVO-convenant van de bancaire sector² is eind vorig jaar afgelopen. De sector bekijkt hoe zij vervolgstappen kunnen vormgeven op het terrein van IMVO. Banken en pensioenfondsen dienen zich te houden aan de Braziliaanse wet- en regelgeving, waar de Braziliaanse staat op toeziet. Daarnaast blijft het kabinet in gesprek met

---

¹ IMVO-convenant Pensioensector <https://www.imvoconvenanten.nl/nl/pensioenfondsen>

² IMVO-convenant Bancaire sector <https://www.imvoconvenanten.nl/nl/bancaire-sector>

stakeholders over het tegengaan van ontbossing en het bevorderen van duurzame ontwikkeling.

Schendingen die zouden zijn ontstaan in door FMO gefinancierde projecten.

FMO is een belangrijke partner in de uitvoering van het Nederlandse OS-beleid. Het doel van FMO is het financieren van projecten met duurzame economische impact in vaak complexe gebieden waar vrijwel geen andere (markt)partijen actief zijn. FMO hanteert hierbij internationaal geldende criteria en toetst projecten hierop voorafgaand aan de investering. Geïdentificeerde risico's en actiepunten voor verbetering worden opgenomen in een Environmental & Social Action Plan (ESAP), dat samen met de klant wordt opgesteld als onderdeel van de financieringsovereenkomst. De risico's die voortkomen uit de activiteiten van FMO worden op deze wijze zoveel mogelijk gemitigeerd.

Schendingen van mensenrechten in Angola waarbij Van Oord, Atradius en ING betrokken zouden zijn.

Zoals in de beantwoording op de vragen³ van de Tweede Kamer is beschreven, zal de Nederlandse overheid haar invloed aanwenden om de kans op mensenrechtenschendingen te beperken en om toe te zien op een compensatie voor gedupeerden in deze zaak. De Nederlandse overheid is en blijft hierover, o.a. via de Nederlandse ambassade in Angola en Atradius Dutch State Business, die namens de overheid als kredietverzekeraar optreedt, in gesprek met betrokken partijen.

Tot slot wil ik reageren op uw oproep om Nederland het voortouw te laten nemen bij de onderhandelingen van het UN Binding Treaty on Business and Human Rights. Hiervoor verwijs ik u graag naar de kabinetsreactie in de Kamerbrief van 12 november 2019. Nederland zet zich in EU-verband actief in voor een dergelijk instrument en onderschrijft de noodzaak om mensenrechtenschendingen door, of met, betrokkenheid van bedrijven tegen te gaan en om goede toegang tot herstel te bieden voor slachtoffers wanneer zich schendingen voordoen.

Wij danken u voor uw brief en hopen dat de Amazonewerkgroep Heerlen zich blijft inzetten voor mens en milieu over de wereld.

Hoogachtend,

Caroline Kollau
Directeur Internationale Marktordening en Handelspolitiek
Ministerie van Buitenlandse Zaken

---

³ Beantwoording vragen van de Kamerleden Snels en Diks (GroenLinks):
<https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/kamervragen/detail?id=2020Z01162&did=2020D05207>
Beantwoording vragen van de Kamerlid Alkaya (SP):
<https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/kamervragen/detail?id=2020Z00905&did=2020D02003>
Beantwoording vragen van de Kamerlid Bouali (D66):
<https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/kamervragen/detail?id=2020Z01037&did=2020D02271>